

[Niels Ravn.]

med, så det kan vi hurtigt klare. Se, det er socialdemokratiets indsats i disse år, og hvordan var det så gået med handelsbalance og valutabalance, hvis denne politik var blevet ført igennem? Ja, så havde vi ikke haft behov for at tale om valutakasse, for så havde vi simpelt hen ingen haft.

Jeg mener altså, at vi er på den rette vej. Der er et langt stykke vej endnu, men det opfordrer os til at fortsætte, og i disse bestræbelser er det foreliggende finanslovsforslag et vigtigt led og et led, som passer ind i regeringens øvrige samlede politik.

Jeg kan på denne baggrund på det konservative folkepartis vegne anbefale tinget at stemme for finanslovsforslaget.

Damsgaard: En finanslovdebat giver anledning til at tage mange forskellige problemer op, det har vi allerede hørt. Den drejer sig jo om den samlede økonomiske ramme for den øvrige lovgivning og hele statens virke. Jeg skal imidlertid her i dag holde mig til nogle ganske få hovedemner.

Nu foreligger der en samlet redegørelse for den perspektivplanlægning, som regeringen satte i værk i 1968. Den stiller os over for en række kendsgerninger, som ingen økonomisk politik kan komme uden om. Jeg ved nok, at denne redegørelse kommer til særlig debat her i tinget om nogle dage, og jeg skal heller ikke nu fordybe mig i dens indhold. Skal perspektivplanlægningen imidlertid få den praktiske betydning, den fortjener, går en af hovedvejene gennem finanslovens udformning. Redegørelsens titel er: Perspektivplanlægning 1970-1985. Mange forekommer 1985 så langt ude i fremtiden, hvor meget kan være anderledes, at den ikke har megen aktuel sammenhæng med det finanslovsforslag og de beslutninger, vi står over for i dag, men dette lange sigte og hele denne udvikling er jo for statsfinansernes vedkommende kun summen af 15 finansår. Det centrale i perspektivplanlægningen er vel netop, at den påviser, at mange af de beslutninger, vi træffer i dag, har væsentlig betydning for de muligheder og den tilværelse, mennesker skal leve under også i 1985. Derfor må hensynene hertil med i overvejelserne omkring de enkelte års finanslov.

Perspektivplanen er ikke en beskrivelse af, hvordan der vil være her i landet i 1985. Den opstiller forskellige muligheder og udviklingslinjer, vi kan vælge imellem, og præsenterer os for, hvordan det må forventes at ville gå alt efter de forskellige beslutninger, vi træffer eller undlader at træffe. For også det at lade problemerne ligge vil jo have sine virkninger og ikke altid de bedste.

Mange har opfattet perspektivplanens tale om det offentlige stærkt voksende andel af nationalindkomsten som et skræmmebillede. At det offentlige om en 14-15 år skulle være nået op på at inddrage næsten $\frac{3}{5}$, ja, reelt måske endda mere, af al indkomst her i landet, må virke foruroligende. Men nok så vigtigt er det, at vi betragter disse perspektiver i den hidtidige udvikling som en udfordring til at gøre op med os selv, hvad vi egentlig forlanger af det offentlige, og hvordan vi sikrer, at det offentlige løser sine opgaver så godt og så overkommeligt som muligt. De fleste forstår udmærket, at der også skal betales for de retter, den offentlige husholdning sætter på bordet for os. Jo flere og jo bedre retter, jo mere skal der betales, og i sidste ende skal det hele rummes inden for vort samfunds begrænsede produktive muligheder. Derfor stilles vi til stadighed over for at måtte vælge mellem vore mange ønsker. Vi må vogte os for de alt for grove forenklinger i disse afvejninger. På mange områder er løsningen af de offentlige opgaver en nødvendig forudsætning for, at erhvervene kan fungere og befolkningen omsætte produktionsmulighederne i en bedre tilværelse. Men det vil også være uheldigt, hvis vi lader de offentlige formål dominere dette samspil i en sådan grad, at der ikke bliver en rimelig andel tilbage til individuel anvendelse og til erhvervenes og deres arbejdspladers udbygning. Hertil kommer, at vore valgmuligheder i disse år yderligere indsnævres af, at vi nødvendigvis må rette op på den skæve betalingsbalance.

Set i forhold til forretningen Danmarks årsproduktion, de samlede investeringer, eller hvad vi nu vil måle det med, er selv det nuværende underskud på betalingsbalancen måske ikke så imponerende, men set i forhold til de internationale lånemuligheder og lånenes meget korte løbetid er denne gældsætning og tagen på forskud i udlandet